

**МАТЕРІАЛИ
I Міжнародної науково-практичної
конференції**

**МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ
СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ
XXI СТОЛІТТЯ**

Збірник тез доповідей

**м. Мукачево, Україна
20–21 квітня 2017 р.**

УДК 7:37(063)

*Рекомендовано до друку Науково-технічною радою Мукачівського
державного університету
протокол № 2 від 23 березня 2017 року*

М 65

Мистецька освіта в європейському соціокультурному просторі ХХІ століття: зб. матеріалів І Міжнародної науково-практичної конференції, Мукачево, 20–21 квітня 2017 р. – Мукачево: РВВ МДУ, 2017. – 351 с.

ISBN 978-617-7495-03-0

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – ректор МДУ, доктор психологічних наук, професор, заслужений працівник освіти України (*голова редколегії*);

Гоблик В.В. – перший проректор Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, професор заслужений економіст України;

Папп В.В. – проректор з науково-педагогічної роботи Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, професор;

Фізеші О.Й. – декан педагогічного факультету, доктор педагогічних наук, доцент;

Попович Н.М. – завідувач кафедри педагогіки музичної освіти і виконавського мистецтва МДУ, доктор педагогічних наук, доцент;

Качур М.М. – завідувач кафедри співу диригування і музично - теоретичних дисциплін МДУ, кандидат педагогічних наук, доцент;

Гаснюк В. В. – доцент кафедри педагогіки музичної освіти і виконавського мистецтва МДУ, кандидат педагогічних наук.

До збірника увійшли матеріали конференції, в яких розглянуто наступні питання: історична ретроспектива мистецької освіти; теорія та методика мистецької освіти: проблеми і перспективи розвитку; кадрове забезпечення освітньої діяльності у мистецькій сфері: напрями підвищення якості фахової підготовки; інтеграційні тенденції в розвитку музичної педагогіки ХХІ століття; аналіз і оптимізація інноваційних процесів у контексті практики викладання мистецьких дисциплін.

Автори статей відповідають за достовірність і вірогідність викладеного матеріалу, за належність поданого матеріалу їм особисто, за правильне цитування джерел та посилання на них. Матеріали друкуються в авторській редакції. Думки авторів можуть не збігатись із позицією редколегії.

ISBN 978-617-7495-03-0

© Мукачівський державний
університет, 2017
© Автори, 2017

Таким образом, обсуждение текущих и будущих преобразований университета как учреждения – параллельно к обсуждению текущих и будущих преобразований государства – будет неполным без четкой ссылки на специфическую вариацию этих двух процессов, происходящих в Европейском Союзе. В последние годы все чаще обдумывают и пишут о будущем государственных университетов в Европе, учитывая общеевропейскую перспективу. Региональные процессы интеграции политики в отраслях образования, научно-исследовательской деятельности и инноваций по-новому очертили проблемы взаимосвязей между государством и университетом.

Джерела

9. Андрущенко В. П. Світанок Європи. Проблема формування нового вчителя для об'єднаної Європи ХХІ століття / В. П. Андрущенко – К., 2015.
10. Вульфсон Б. Л. Мировое образовательное пространство на рубеже ХХ и ХХІ веков / Б. Л. Вульфсон // Педагогика. – 2002. – № 10. – С. 3-14.
11. Горський В. С. Україна на порозі планетарної цивілізації / В. С. Горський // Практична філософія. – 2001. – № 2. – С. 214-221.
12. Євтух В.Б. Концептуальні конструкти етносоціальних реалій: досвід трьохлітніх досліджень: монографія /Мін-во освіти і науки України, НПУ імені М.П.Драгоманова.– К.: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2010.– 284 с.

УДК: 372. 881. 116. 12

Якубець Євгенія Віталіївна,
Хома Ольга Михайлівна
Мукачівський державний університет
м. Мукачево, Україна

ХУДОЖНІЙ ТВІР НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ ЯК МИСТЕЦТВО СЛОВА

Роль виховання художнім словом на уроках літературного читання розкривали Я. Коменський, К. Ушинський, І. Огієнко, В. Сухомлинський та ін. Питання взаємозв'язку емоційно-чуттєвої сфери і сприймання

самостійно читають текст; учитель подає зразок читання; комбіноване читання (вчитель – учні); читання вголос підготовленими учнями; слухання у записі).

- III етап – «після читання» (порівняння під керівництвом учителя прочитаних творів, називання їхніх авторів) [2, с. 9].

Живе слово вчителя може спонукати учнів радіти, пробуджувати любов до оточуючого світу, високі моральні і духовні злети, а без постійного взірця виразної мови важко навчати дітей мистецтву художнього слова.

Таким чином, художній твір на уроці літературного читання слід розглядати як мистецтво слова.

Джерела

1. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів із навчанням українською мовою 1 – 4 класи. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2012. – 392 с.
2. Науменко В. художній твір як мистецтво слова. Робота над текстом у 3-му класі/ В.Науменко // Учитель початкової школи. №4. – 2014. – С. 8 – 13.

художнього твору досліджували Н. Волошина, В. Науменко, Н.Миропольська, Л. Проців та інші вчені. Методика проведення уроків літературного читання у центрі дослідження А. Коваль, В. Науменко, О.Савченко.

Програма «Літературне читання», що розроблена відповідно до нових стандартів початкової школи, потребує від учителя умінь працювати з художнім твором як мистецтвом слова.

Усвідомлення ролі засобів виразності у творі дає учням змогу повніше сприймати і відтворювати в уяві картини життя, змальовані письменником, встановленню зв'язків між ними, розуміти авторську позицію, що, у свою чергу, сприяє проникненню в емоційну тональність твору [1, с.75].

В оновленій програмі з літературного читання коло читання доповнене творчістю сучасних письменників.

За дослідженнями В. Науменко слід дотримуватися умов, за яких можливе повноцінне сприймання молодшими школярами змісту твору:

- 1) активного збагачення тезаурусу учнів (тезаурус від гр. запас – сукупність понять, словник), розвитку їхньої поетичної спостережливості;
- 2) наявності в них розвиненого сприймання;
- 3) формування поетичного слуху, асоціативної і творчої уяви;
- 5) давати естетичну оцінку поезії та відображеній у ній дійсності;
- 6) активації творчої думки учнів

В. Науменко, розглядаючи художній твір як мистецтво слова, вказує на те, що під час аналізу твору педагог проводить діяльність у двох напрямках, акцентуючи увагу на тому:

- за допомогою яких епітетів, метафор, інших художніх засобів автор створює художній образ, який ми уявляємо, бачимо, відчуваємо;
- за допомогою яких слів автор передає своє ставлення до описаного і викликає його в читачів.

Учні віднаходять у тексті експресивну лексику, повтори і т.д. [2, с. 9].

У процесі формування навичок читання особливу увагу слід приділяти виразному читанню, проте, як показують спостереження та вивчення досвіду роботи вчителів, саме цій проблемі на уроках літературного читання приділяється досить значна увага.

Для розвитку художності вчитель застосовує різні види читання: ланцюжкове, вибіркоче, «дощиком», «диктор телебачення» та інші.

Проникаючи у підтекст, учні безпосередньо торкаються до живого, безмежного у своєму об'ємі змісту художнього образу, вступають з ним у безпосередній контакт, звільняються від готових думок, суджень, оцінок. Цьому сприяють творчі завдання, як-от:

- складання сенкану;
- створення асоціативного куща;
- творче закінчення (початок) твору;
- складання на основі прочитаного твору-есе.

Вивчення досвіду роботи вчителів засвідчує, що чим скоріше учні з його допомогою стануть освоювати глибокий світ авторських переживань, тим швидше і даліше вони підуть у своєму розвитку. Найкраще слід використовувати майстерність художнього слова вчителя. Він повинен читати так, щоб захопити дітей, допомогти прокинути в глибини художнього твору. Іншими словами, вчитель повинен володіти виразним читанням як високим виконавським мистецтвом.

Як зазначає В. Наumenко, для володіння словом як мистецтвом, учителю необхідно дотримуватися етапів роботи:

- I етап – «до читання» (підготовка до сприймання тих почуттів, які переживають персонажі, розуміння їхнього стану; збагачення емоційного досвіду дітей, слухання музики; розглядання творів живопису, фотографій, відеозаписів, предметів; читання віршованих, прозових рядків, емоційно забарвлених слів).
- II етап – «під час читання» (первинний синтез – цілісне сприйняття твору можна організувати по-різному: учні

10. **Ке Лун** – аспірант Львівської національної музичної академії імені М.В.Лисенка.
 11. **Кіш Юлія Томашівна** - студентка спеціальності «Початкова освіта» Мукачівського державного університету.
 12. **Максимець Олег Богданович** – аспірант кафедри адміністративного, фінансового та інформаційного права Київського національного торговельно-економічного університету. *Науковий керівник* : завідувач кафедри управління безпекою та правоохоронної діяльності Інституту Права імені князя Володимира Великого, доктор юридичних наук Заросило Володимир Олексійович
 13. **Микуланинець Леся Михайлівна** - кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри співу, диригування і музично-теоретичних дисциплін Мукачівського державного університету
 14. **Мовчан Катерина Миколаївна** - директор наукової бібліотеки Мукачівського державного університету.
 15. **Обух Людмила Василівна** - кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри виконавського мистецтва Науково-дослідного інституту мистецтв ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».
 16. **Продан Наталія Іванівна** - студентка спеціальності «Початкова освіта» Мукачівського державного університету
 17. **Фабіан Андрушкевич** - доктор педагогічних наук, професор Опольського університету (м.Ополе, Республіка Польща).
 18. **Хома Ольга Михайлівна** - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету.
 19. **Якубець Євгенія Віталіївна** - студентка спеціальності «Початкова освіта» Мукачівського державного університету.
-

Наукове видання

**МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ
СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ
XXI СТОЛІТТЯ**

20 -21 квітня 2017 р.

**МАТЕРІАЛИ
I Міжнародної науково-практичної
конференції**

Редактор випуску:

Гаснюк Вероніка Василівна

Відповідальний за випуск:

Попович Наталя Михайлівна

Верстка:

Мороз Іван Федорович

Підписано до друку 11.04.2017. Формат 60*84/16.

Папір офсет. Ум.друк.арк. 20,3.

Тираж 300 прим. Зам. № 26.

Видруковано у видавництві
Мукачівського державного університету

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів та розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК № 4916 від 16.06.2015 р.

Адреса видавництва:

Мукачівський державний університет,
вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, Закарпатська обл., 89600,
тел./факс: (03131) 2-11-09. E-mail: rvc@mail.msu.edu.ua

20-21 квітня 2017 року

І Міжнародна науково-практична конференція
«МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ
СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ
XXІ СТОЛІТТЯ»

СЕРТИФІКАТ

учасника Івченко Ігор Старий

Голова організаційного комітету, ректор
Мукачівського державного університету,
доктор психологічних наук, професор

Т.А. Шербан